

tr. zák. uvádí okolnosti přitěžující jen příkladmo (Sb. n. s. č. 2082). Čin spáchaný na manželce manželem je spáchán na osobě, u které všeobecná povinnost nesáhati na život bližního je zesílena zvláštními právními vztahy mezi pachatelem a usmrcenou (Sb. n. s. č. 1437). A zákon na jiných místech (§§ 137, 142 tr. zák.) na čin spáchaný za této okolnosti ukládá vyšší trest, tedy zřejmě k němu přihlíží jako k okolnosti přitěžující, což ostatně nachází oporu i ve všeobecném ustanovení § 43 tr. zák. (porušení více povinností).

Vedle tří okolností polehčujících přicházela proto u obžalovaného v úvahu i jedna okolnost přitěžující, kterou nalézací soud přehlédl. Pak ale nutno souhlasiti s odvolání veřejného žalobce, že trest vyměřený nejnižší mezi trestní sazby náhradního trestu není přiměřený zavinění a okolnostem a že obžalovanému měl býti uložen trest vyšší. Bylo proto odvolání státního zastupitelství vyhověti a rozsudek ve výroku o trestu na svobodě obžalovanému uloženém změnití uměrným zvýšením.

Čís. 6319.

Ochrana cti (zák. č. 108/1933 Sb. z. a n.).

K pojmu plagiátu.

Jde-li o návrh zákona, není ještě plagiátem, pojme-li do něho navrhovatel — neudav pramen — znění jiného zákona. O plagiát by šlo teprve tehdy, kdyby záměrně tvrdil, že to je výsledek jeho vlastní duševní práce.

(Rozh. ze dne 9. února 1939, Zm I 921/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu, jímž byli oba obžalovaní podle § 259, č. 2 tr. ř. zproštěni obžaloby pro přečin podle §§ 1, 2, 3 zákona č. 108/1933 Sb. z. a n.

Z d ů v o d ů:

Proti rozsudku, jímž byli oba obžalovaní zproštěni obžaloby z důvodu omluvitelného omylu (§ 6, odst. 2, písm. b) zák. o ochr. cti), uplatňuje zmateční stížnost důvody zmatečnosti podle § 281, č. 4, 5, 9 b) (nesprávně 9 a) tr. ř. domáhajíc se, aby obžalovaní byli zproštěni z důvodu, že se jim zdařil důkaz pravdy (§ 6, odst. 2, písm. a) zák. o ochr. cti), dále důvod zmatečnosti podle § 281, č. 9 c) tr. ř., ježto se domnívá, že soukromí žalobci nebyli oprávněni k soukromé žalobě podle § 15, odst. 2 zák. o ochr. cti. Zmateční stížnosti však v obou směrech nelze přisvědčiti.

Pokud jde o námitky činěné proti výroku nalézacího soudu, že se obžalovaným nezdařil důkaz pravdy, je uvést toto:

Ve stíhaném článku — jehož znění bylo zjištěno nalézacím soudem — se uvádí, že heslo v čele ústavní listiny Československé republiky bylo odhlasováno k návrhu Dr. N., který poukázal na americký příklad a přečetl navrhované heslo, že první odstavec řečeného hesla je téměř doslovným opisem vstupní věty k ústavě Spojených států severoamerických, a že na to Dr. N. nikoho neupozornil; dále se v něm uvádí, že jde o plagiát a že nikoho nemohlo napadnouti, že by se toho dopustil Dr. N., který sám dříve bojoval proti plagiátům v literatuře.

Z uvedeného obsahu článku plyne, že se obvinění z plagiátu týkalo návrhu součásti ústavního zákona, která byla převzata z jiného ústavního zákona. Aby bylo lze vyřešiti otázku spojené s důkazem pravdy, je třeba nejprve uvažovati, kdy lze mluvit o tom, že někdo plaguje zákon. Teprve na tomto podkladě bude lze posouditi, které skutečnosti jsou závažné s hlediska důkazu pravdy.

Plagiátem se všeobecně rozumí »duševní krádež« (zcizení výsledku duševní práce jiné osoby). Jde-li o díla umělecká, vědecká, vynálezy, výzkumy, návrhy a podobné, může býti spatřován plagiát již v tom, že bylo opominuto udati pramen (rozh. č. 6179 Sb. n. s.), nehledě k případům, kde někdo záměrně vydává výsledky cizí duševní práce za vlastní. Jde-li však o návrh zákona — což platí též o vstupní větě k ústavní listině — není plagiátem již pouhá činnost, která přejímá znění zákonů a neuvádí pramen (sám § 1 zák. č. 218/1926 Sb. z. a n. vylučuje zákony z ochrany původcovského práva). Je všeobecně známo, že se návrhy zákonů často pracují podle cizích vzorů. Za plagiát lze tu proto pokládati jen činnost, při níž bylo záměrně tvrzeno, že výsledky cizí zákonodárné práce jsou výsledky vlastní duševní práce.

Není-li v takovém případě plagiátem činnost, jež pouze neoznačí pramen zákonného návrhu, musí se důkaz pravdy minouti cílem, omezi-li se návrhy obhajobou učiněné na důkaz o tom, že nebylo upozorněno na to, odkud byl návrh zákona čerpán; vždyť tu pojem plagování, činnosti zavržitelné a nečestné (po případě i trestné) byl spojen s činností nezávadnou. Beztrestnosti podle § 6, odst. 2, písm. a) zákona o ochraně cti, může tu pachatel dosáhnouti jen tenkrát, dokáže-li, že obsah zákonného návrhu byl záměrně vydáván za výsledky vlastní duševní práce, ač tomu tak není.

Podle uvedených zásad je posouditi i otázku důkazu pravdy v souzeném případě s hlediska uplatněných zmatků podle čis. 4, 5, 9 b) § 281 tr. ř.

Vytýká-li zmateční stížnost podle čis. 4 § 281 tr. ř., že nebylo vyhověno návrhu obhajoby, aby byli vyslechnuti svědci Dr. X. o tom, že navržené heslo k ústavě je téměř doslovně opsáno ze vstupní věty k ústavě Spojených států severoamerických, a Dr. Y. o tom, že Dr. N. na to neupozornil a že způsob jeho projevu činil na každého přítomného dojem naprosté originality, jde vesměs o skutečnosti, z nichž si nelze učiniti závěr o jediné závažné skutečnosti, totiž o tom, že Dr. N. vydával znění první části hesla záměrně za svoje dílo. Je proto zřejmé, že neprovedení uvedených důkazů nemohlo působiti na rozhodnutí způsobem obžalovaným nepříznivým (§ 281, posl. odst. tr. ř.).

I kdyby bylo správné tvrzení zmateční stížnosti, že podle obsahu těsnopisecké zprávy o 126. schůzi Národního shromáždění ze dne 28. a 29. února 1920 Dr. N. neupozornil při svém přednesu, že prvá část navrženého hesla je opsána z úvodu k ústavě Spojených států severo-amerických, a že nalézací soud tuto okolnost pominul mlčením, nebyl by tím odůvodněn zmatek podle § 281, čís. 5 tr. ř., neboť podle toho, co bylo nahoře uvedeno, jde o skutečnost nerozhodnou s hlediska otázky důkazu pravdy. K tomu je podotknouti, že nalézací soud při řešení otázky důkazu omluvitelného omylu uvádí, že proslovy Dr. N. a Dr. O. mluví o vzoru americké ústavy, že však neříkají výslovně, že navrhovaná předmluva je překladem úvodu americké ústavy; z toho je zřejmá lichost námitky zmateční stížnosti, že nalézací soud pominul uvedenou skutečnost.

Domnívá-li se dále zmateční stížnost, že důkazem uvedené skutečnosti (neupozornění na to, že jde o překlad hesla k americké ústavě) byl proveden důkaz pravdy, a že opačný závěr nalézacího soudu je právně mylný [§ 281, čís. 9 b) tr. ř.], není ani tu v právu, neboť — jak již bylo dovozeno — jde o skutečnost nezávažnou s hlediska důkazu pravdy v souzeném případě.

Uvádí-li nalézací soud, že obžalovaní nenastoupili důkaz pravdy v uvedeném směru, lze tomu rozuměti jen tak, že obžalovaní nenabídli důkaz o skutečnostech rozhodných pro otázku důkazu pravdy ve smyslu nahoře uvedeném.

Pokud konečně zmateční stížnost upírá soukromým žalobcům, dětem zemřelé napadené osoby, oprávnění k žalobě podle § 15, odst. 2 zákona o ochraně cti, ježto je tu ještě manželka zemřelého, není ani tu zmateční stížnost odůvodněna, neboť uvedeným předpisem nebylo stanoveno pořadí uvnitř každé z obou skupin, takže osoby uvedené v téže skupině jsou oprávněny k podání soukromé žaloby vedle sebe; v tomto směru se odkazuje zmateční stížnost na zevrubné odůvodnění uvedené v rozh. čís. 5213 Sb. n. s.

Čís. 6320.

Listiny znějící na nějakou hodnotu, tedy i cenné papíry, jsou co do této hodnoty předmětem zpronevěry jen pokud jsou samy o sobě jejím nositelem a předmětem.

Při řešení otázky, jde-li o takovou listinu čili nic, je rozhodné, zda se zavázaný honorováním cenného papíru vůči doručiteli zbavuje závazku vůči osobě oprávněné.

Šek znějící na jméno není způsobilým předmětem zpronevěry.

(Rozh. ze dne 9. února 1939, Zm I 35/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu, pokud směřovala proti výroku odsuzujícímu stěžovatele pro zpronevěru šeků ve jmenovité hod-